

Plàtan
Platanus x
hibrida Brot.

**Tell híbrid
d'Holanda**
Tília x
europaea L.

La Guia conté la
fotografia de cada
arbre i del seu fruit.

Guia dels arbres d'Olot

Amb la màgia dels pinzells i dels colors, els pintors han recreat els arbres de totes les latituds i de totes les èpoques. Però, a més a més, ells han estat els qui han entès i explicat millor el misteri de la vida vegetal.

Theodore Rousseau, el cap de fila de l'escola de Barbizon, que va pintar els *Castanyers de París*, les *Alzines d'Aprémont* i la *Sortida del bosc de Fontainebleau al capvespre*, va descriure així l'experiència d'haver establert amb els arbres una relació personal: "Sentia la seva veu: la sorpresa dels seus moviments, la varietat de les seves formes i fins i tot la singularitat de la seva atracció vers la llum m'havien revelat de cop el llenguatge dels boscos".

Joan Miró, autor del cal·ligràfic eucaliptus de *La Masia*, va ser encara més explícit a l'hora d'explicar la seva fascinació pels vegetals: "Quan veig un arbre rebo un impacte com si algú respirés o parlés; un arbre és també quelcom humà".

La ciutat d'Olot, potser perquè és terra de tants pintors, s'ha fixat també en els arbres dels seus carrers, els dòcils arbres urbans de Carner que, "foravinguts a vila" i perduts enmig de l'asfalt, semblen encara molt més humans que els que no viuen "emmurats entre façanes". L'Ajuntament ha editat una Guia exemplar, a cura de Miquel Tort, titulada *Arbres a Olot*, amb la llista i la imatge de les principals espècies arbòries que poblen les artèries ciutadanes. La guia és alhora un cartell i un fullet desplegable, i conté, a més de la fotografia de cada arbre i del seu fruit, la descripció de les seves característiques i la llista exhaustiva dels carrers i places on es troba cada espècie: plàtans, tells, aceràcies, oms, catalpes, robínies, castanyers d'Índia, troanes, freixers, bedolls... Hi figura també un itinerari per tal que en un matí o una tarda hom pugui veure, de cop, les espècies més comunes dels 6.200 arbres que hi ha plantats a Olot. Discrets arbres que, com soldats disciplinats, formen arran de les voreres ciutadanes i alleugereixen la grisor de l'estructura urbana amb el seu mòbil contrapunt de fulles.

Palamós entre dos refranys

L'Ajuntament de Palamós ha pre-catalogat vint-i-tres edificis urbans amb l'objectiu de preservar-los fins que s'estableixi definitivament quins són els que pel seu valor arquitectònic han de ser declarats oficialment Monuments històrico-artístics de caràcter local.

• La *Guia de la Girona monumental*, publicada per l'Ajuntament l'any 1981, ha estat reeditada aquest estiu i, per tal d'actualitzar-la, ha calgut afegir-hi referències a les novetats següents: l'obertura de la Muralla, l'adequació del Centre de la Mercè, la rehabilitació de les façanes de l'Onyar, la revitalització del Call, l'ampliació del Museu d'Història, la instal·lació de l'Arxiu Municipal, la reobertura del Museu Arqueològic, la culminació del Museu d'Art, la descoberta de la Taula de Vitraler i la incorporació del Jardí de la Francesa. Tot això és el que s'ha fet en el període de cinc anys.

• Quina edició de la *Guia* podrà parlar del Jardí dels Maristes, del carreró d'Hernández, del segon llenç de Muralla, de l'obertura del temple i el claustre de Sant Domènec, del jardí públic de l'antic Govern Militar, del campus universitari entorn de Les Àligues?

• Estranyes plaques de pedra romanen encara clavades a les parets d'alguns temples i monuments de Girona, amb una explicació breu —i a vegades arbitrària— de les seves característiques arquitectòniques. Escrites en castellà, són signades per la *Comisión Provincial de Monumentos*. Atès que la *Comisión* amb prou feines si és viva, s'explica que no hagi tingut esma de normalitzar-les. Però algú hauria de tenir autoritat per fer-les despenjar.

• *Addenda* obligada al tema inesgotable de les semblances gironines (vegeu nº 117): L'any 1953, en un article a *La Vanguardia*, Federico García-Sánchez insistia en una vella comparança: "Toledo cuenta con más piedras convertidas en capiteles y blasones que Gerona y, sin embargo, Gerona supera en hechizo a Toledo". Ara, en un article per a una nova revista, Joaquim Nadal recupera una semblança que li és grata: la de Girona amb York, ciutat anglesa d'uns cent mil habitants, antiga colònia romana, centre comercial i industrial. Emmurallada a la riba d'un riu, York compta amb un barri de cases medievals, presidit per una de les catedrals gòtiques més importants del país.

• Doble actualitat de Sant Narcís: Mentre la Casa de Cultura *Les Bernardes* de Salt presentava una exposició sobre *Sant Narcís, Dalí i les mosques*, el Bisbat editava un opuscle sobre *El culte a Sant Narcís a l'església de Girona*. Mentre els profans feien reflorir el mite d'un sant privilegiat per la fantasia del poble, els clergues maldaven per tornar les coses al seu lloc i reduir la figura del Patró a les seves dimensions reals.

No sé quin és el refrany més adequat per aplicar a aquesta notícia: el castellà "Más vale tarde que nunca" o el català "Quan fou mort el combregaren". Fa dotze anys, quan tothom demanava que fos salvada la casa Ribera, edifici modernista que definia amb la seva cúpula la silueta de Palamós, l'Ajuntament de la vila va fer saber a la Direcció General de Belles Arts que "no considerava que l'immoble tingués entitat per ser declarat monument artístic local". La Diputació de Girona va donar una resposta semblant sobre una possible declaració de caire provincial, i a la vista d'aquestes actituds, la Direcció General, que havia obligat a aturar la demolició de la casa, va autoritzar el seu enderroc definitiu. No van servir de res ni la defensa que en va fer el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, ni l'oferiment de restauració gratuïta per part del Col·legi d'Aparelladors de Girona. Un grup immobiliari va alçar en el solar l'inevitable bloc d'apartaments, que per a més escarni té un aire típicament pirinenc.

Quan va caure la casa Ribera ja havia desaparegut la també modernista Torre Muntaner, l'antic Casino havia deixat pas a una antiestètica capsa de sabates arran de la plaça de la Murada, i havien aparegut, uns metres més enllà, els inqualificables gratacels del passeig. Però els disbarats, atribuïbles en part a la dictadura, van continuar en plena democràcia. Fa poc que la discreta casa blanca que ocupava el xamfrà del carrer Major amb el carrer de l'Arc va ser engolida per una mola obscura recoberta de marbres funeraris. Entre la Catifa i el port, l'esquelet desmesurat d'un edifici a mig fer s'alça com el símbol d'un poble que ha resultat la Xauxa dels constructors i dels destructors.

I ara sí: al capdavant de tanta profanació, l'Ajuntament s'ha decidit a fer una llista dels vint-i-tres edificis aprofitables que resten. No sé quin dels dos refranys esmentats és el més adequat per aplicar a la notícia.

La casa Ribera, que definia amb la seva cúpula la silueta de Palamós.